

**VALTATEIDEN 6 JA 12 RISTEYSALUEEN
INVENTOINTI**
Kreetta Lesell 2005

MUSEOVIRASTO

TIIVISTELMÄ

VALTATEIDEN 6 JA 12 RISTEYSALUEEN INVENTOINTI

Museovirasto, arkeologian osasto

Inventoija: FK Kreetta Lesell

Kaakkois-Suomen tiepiiri parantaa valtateiden 6 ja 12 risteysaluetta Elimäen pohjoisosassa. Risteysalueelle tehtiin kahden päivän pituinen arkeologinen maastoinventointi ennestään tuntemattomien esihistoriallisten kohteiden löytämiseksi ja tunnetun kohteen kartoittamiseksi. Tunnettu kohde on Niilolan röykkiö.

Niilolan röykkiö täytyy tutkia ennen tien rakentamista, jos vaihtoehto (VE)A toteutuu. Muu alue ei vaadi lisätutkimuksia. Tämä inventointi koskee ainoastaan risteysaluetta, kaikki suunnitelmaan tulevat muutokset ja rinnakkaistiejärjestelyt vaativat neuvottelua Museoviraston kanssa.

Sisällysluettelo

Arkistotiedot.....	1
1. Johdanto.....	2
2. Alueen aikaisemmat inventoinnit.....	2
3. Inventoitavan alueen sijainti, koko ja topografia.....	2
Kartta inventoitavasta alueesta.....	3
3.1. Alueella sijaitseva tunnettu muinaisjäännös.....	4
Peruskarttaote.....	5
3.2. Muun alueen inventointi.....	6
4. Yhteenveto.....	6
Negatiiviluettelo.....	7
Dialuettelo.....	7
Kuvataulu.....	8

Arkistotiedot

Valtateiden 6 ja 12 risteysalueen inventointi

Peruskartat 3113 04 KORJA

Museovirasto / arkeologian osasto

Inventointi ja raportin laatiminen: FK Kreetta Lesell, Museovirasto

Raportti: Museovirasto / arkeologian osaston topografinen arkisto

Kunnat: Kotka, Anjalankoski, Valkeala, Kouvola

Maksaja: Tiehallinto/Kaakkois-Suomen tiepiiri

Budjetti: 1220,00 €

Kenttätyöaika: 15.-16.9.2005

Löydöt: -

Aikaisemmat inventoinnit: Elimäki Matti Huurre vuonna 1968

Karttaote inventoitavasta tielinjasta s. 3

Peruskarttaote s.

Valokuvat: s. 8, negatiivit 139318-139319

Diat: 56071-56072

1. JOHDANTO

Arkeologisessa inventoinnissa pyritään löytämään ennestään tuntemattomia esihistoriallisia muinaisjäännöksiä. Inventoinnissa tarkastetaan myös tunnettujen muinaisjäännösten kunto ja pyritään kartoittamaan ne mahdollisimman hyvin. Kiinteät muinaisjäännökset ovat kulttuuriympäristön vanhimpana osana lain nojalla rauhoitettuja ja vaikuttavat näin ollen maankäytön mahdollisuuksiin. Siksi asianmukaiset ja ajantasaiset tiedot esihistoriallisista suojelukohteista ovat tärkeitä maankäyttöä suunniteltaessa. Alueelta, josta tunnetaan irtolöytöjä tai jonka läheisyydessä on kiinteitä muinaisjäännöksiä, on tärkeätä tehdä arkeologinen inventointi mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Tällöin inventoinnissa mahdollisesti löytyvät muinaisjäännökset voidaan ottaa huomioon jo suunnitteluvaiheessa.

Kaakkois-Suomen tiepiiri parantaa valtateiden 6 ja 12 risteysaluetta Elimäen pohjoisosassa. Risteysalueelle tehtiin kahden päivän pituinen arkeologinen maastoinventointi ennestään tuntemattomien esihistoriallisten kohteiden löytämiseksi ja tunnetun kohteen kartoittamiseksi. Tunnettu kohde on Niilolan röykkiö.

Tiehallinto/Kaakkois-Suomen tiepiiri vastasi inventoinnin kustannuksista, jotka olivat 1 220,00 € Kenttätyöt tehtiin ajalla 15. - 16.9.2005. Inventoinnin esi-, kenttä- ja jälkitöiden tekemisestä vastasi tutkija Kreetta Lesell Museoviraston arkeologian osastolta.

2. ALUEEN AIKAISEMMAT ARKEOLOGISET INVENTOINNIT

Matti Huurre on inventoinut Elimäkeä vuonna 1968. Lisäksi yksittäiset tutkijat ovat käyneet tarkastamassa ilmoitettuja kohteita. Tärkeimmät lähteet tälle inventoinnille olivat Museoviraston muinaisjäännösrekisteri ja arkeologisen osaston topografinen arkisto.

3. INVENTOITAVAN ALUEEN SIJAINTI, KOKO JA TOPOGRAFIA

Inventoitava alue on valtatie 6 pohjoisosassa, Kouvolan länsipuolella lähellä valtateiden 6 ja 12 nykyistä risteysaluetta. Valtatie 6 suunniteltava tiejakso on n. 5 km pitkä. Valtatie. Inventoitava alue kolmion muotoinen. Alueen tutkimisessa keskityttiin mahdollisten röykkiöiden ja niiden aikaisen asutuksen löytämiseen.

Inventoitavan alueen eteläosassa maasto alkaa tasaisena kosteana metsämaana, rautatien pohjoispuolella maa alkaa nousta ja muuttuu kuivemmaksi hiekkapitoiseksi maaksi. Alue jatkuu lievästi nousevana hiekkamaana pieniä laaksoja ja kallioita lukuun ottamatta aina selvitysalueen pohjoisosaan saakka.

3.1. ALUEELLA SIJAITSEVA TUNNETTU MUINAISJÄÄNNÖS

Nimi:	Niilola	Kunta:	Elimäki
Laji:	kiinteä muinaisjäännös	Ajoitus:	pronssikautinen?
Muinaisj.tyyppi:	kivirakenteet	Tyypin tarkenne:	röykkiöt
Rauhoitusluokka:	1	Lukumäärä:	1
Koordinaatit:	<i>pkoo: 6748858 ikoo: 3475265 (KKJ: 674884 /347528) Z/m.mpy alin: 70 ylin:</i>		
Koord.selite	GPS-mittaus		
Etäisyystieto	n. 15 km Elimäen kirkosta pohjoiskoilliseen.		
Peruskartta:	311304	Peruskartan nimi:	Koria

Muutos: 10.11.2004 MUSEOVIRASTO\emikkola *Luonti:* 07.11.1996 museovirasto\puino

TUTKIMUKSET

[1968](#) Matti Huurre inventointi

[2003](#) Wesa Perttola tarkastus

[2004](#) Esa Mikkola tarkastus

Vuoden 2005 inventointi

Röykkiö sijaitsee valtatie 6 pohjoisosassa Korian kohdalla, Lahti-Kouvola rautatiestä runsaat 200 m pohjoiseen. Valtatien 6 ja pienen hiekkatien risteyksestä 325 goonia länteen. Röykkiön ja valtatie välissä on korkeuspiste nro 05201, n. 25 m valtatiestä.

Röykkiö on läpimitaltaan n. 5 m ja n. 0,5 m korkea. Röykkiössä on useampi kivikerros. Kivet ovat kooltaan n. 20-40 cm suuria. Röykkiössä on silmäkivi. Keskellä on painauma. Se on kohtuullisen hyvin säilynyt, vaikka alueella on tehty vastikään metsäaureusta.

Ympäristöä haravoitiin muiden röykkiöiden löytämiseksi aluskasvillisuuden seasta. Alueelle tehtiin myös koekuopitusta ja sitä kairattiin. Paikassa on ohuehkon hiekkakerroksen alla kalliota. Aurasjäljistä näkyy kalliota muutamassa kohdassa.

3.2. MUUN ALUEEN INVENTOINTI

Röykkiöstä etelään olevaa tasaista metsämaata ei tutkittu muuten kuin kävelemällä. Röykkiöstä pohjoiseen tulee vetisempää aluetta. Täällä on ollut mahdollisesti vanha soranottoa, koska alueen länsipuolella on näkyvissä vanha sorankuopan reunaa. Mahdollisen sorakuopan syvyys ei ole ollut kuin kaksi metriä ja se on metsittynyt melkein näkymättömiin. Tämän jälkeen pohjoiseen mentäessä alue on havupuita kasvavaa kangasmetsää. Täällä tehtiin sopivin välein koekuopitusta. Vetisemmän alueen jälkeen sähkölinjan kohdalla maaperä oli sekaista. Sähkölinjan jälkeen koekuopissa näkyi koskematon podsol-maannos. Napanrinteen kohdalla alueella oli sorakuoppa, jonka reunat tutkittiin. Tievaraus valtatiestä 6 valtatielle 12 tutkittiin kävelemällä alue mahdollisten röykkiöiden löytämiseksi.

4. YHTEENVETO

Valtateiden 6 ja 12 risteysalueella sijaitsee Niilolan röykkiö, joka täytyy tutkia ennen tien rakentamista, jos vaihtoehto (VE)A toteutuu. Muu alue ei vaadi lisätutkimuksia. Tämä inventointi koskee ainoastaan risteysaluetta (kts. kartta 3), kaikki suunnitelmaan tulevat muutokset ja rinnakkaistiejärjestelyt vaativat neuvottelua Museoviraston kanssa.

28.10. 2005 Helsingissä _____
tutkija Kreetta Lesell

MV-NEGATIIVILUETTELO negatiivit

Kuvannut Kreetta Lesell

139318 Niilolan röykkiö sijaitsee edessä näkyvällä aukealla, n. 85 päässä valtatie 6 reunasta. E-W.

139319 Lähikuva Niilolan röykkiö. S-N.

DIAPOSITIIVILUETTELO d. 56071-56072

Kuvannut Kreetta Lesell

56071 Niilolan röykkiö sijaitsee edessä näkyvällä aukealla, n. 85 päässä valtatie 6 reunasta. E-W.

56072 Lähikuva Niilolan röykkiö. S-N.

f. 139318

Niilolan röykkiö sijaitsee edessä näkyvällä aukealla, n. 85 päässä valtatie 6 reunasta. E-W

f.139319

Lähikuva Niilolan röykkiö. S-N.